

Խ. ԱՌՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՍԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
2025-2026 ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐՈՎ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔՈՒՀԱԿԱՆ
ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ԱՆՑԱԿԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

011401.14.6 «ՊԱՐԱՐՎԵՍ»

Քննություններն անցկացվում են հարցատոմսերով, որոնք բաղկացած են տեսական հարցերից և գործնական մասից: Քննությունների գնահատականները ձևավորվում են քննությունների առաջադրանքներում ստացված միավորների թվաքանական գումարով՝ ըստ ներկայացված չափանիշները:

1-ին քննություն - «Դասական պար»

1. Դասական պարի վարժությունները՝ ըստ հերթականության (Էկզերսիս), դրանց ցուցադրումը և մեկնաբանությունը:

Առաջադրանքի համար՝ 0-8 միավոր:

2. Բալետային ներկայացումների

լիբրետոներ: Առաջադրանքի համար՝ 0-3 միավոր

3. Հանրաճանաչ հայ և օտար բալետմեյստերների կյանքը և

գործունեությունը: Առաջադրանքի համար՝ 0-3 միավոր

4. Պարային էտյուդի ցուցադրում դիմորդի կողմից (թեման հանձնարարում է հանձնաժողովը):

Առաջադրանքի համար՝ 0-6 միավոր:

2-րդ քննություն - «Հայկական ժողովրդական կամ ժամանակակից պարահանդեսային մոդեռն պար»

1. Հայկական ժողովրդական կամ ժամանակակից պարահանդեսային մոդեռն պարերի ցուցադրում դիմորդի կողմից:

Առաջադրանքի համար՝ 0-8 միավոր:

2. Հայկական ժողովրդական պարարվեստի հայտնի գործիչների կյանքն ու գործունեությունը:

Առաջադրանքի համար՝ 0-3 միավոր

3. Տեղեկություններ հայկական ժողովրդական և ազգագրական պարերի, ժողովրդական տոների տեսակների և նրանց կատարման ձևերի մասին:

Առաջադրանքի համար՝ 0-3 միավոր

4. Դիմորդի ռիթմի զգացողությունը, լսողությունը և հիշողությունը բացահայտելու նպատակով առաջադրվող պարային ոչ բարդ շարժումների ցուցադրում (առաջադրանքը տալիս է հանձնաժողովը):

Առաջադրանքի համար՝ 0-6 միավոր:

* Ժամանակակից պարահանդեսային մոդեռն պար ներկայացնող դիմորդը համապատասխանաբար պետք է պատասխանի հարցաշարում ընդգրկված ժամանակակից պարահանդեսային մոդեռն պարերին առնչվող հարցերին:

Դասական պար (տեսական մաս)

1. Երևանի օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոն (պատմությունը):
2. Երևանի պարարվեստի քոլեջ (պատմությունը):
3. Լիբրետտո:

Բալետային ներկայացումների լիբրետտոներ

1. «Գայանե»
2. «Սպարտակ»
3. «Անտունի»
4. «Սևան»
5. «Խանդութ»
6. «Մարմար»
7. «Սասունցի Դավիթ»
8. «Արա Գեղեցիկ և Շամիրամ»

Համաշխարհային ճանաչում ունեցող բալետմայստրներ (կենսագրությունը և գործունեությունը)

1. Ժորժ Բալանչին
2. Մորիս Բեժար
3. Ռոստիսլավ Զախարով
4. Ժան-ժակ Նովեր
5. Ալեքսանդր Դունկան

Ճանաչված հայ բալետմայստրներ (կենսագրությունը և գործունեությունը)

1. Իլյա Արքատով
2. Զարեհ Մուրադյան
3. Մաքսիմ Մարտիրոսյան
4. Վիլեն Գալստյան
5. Ֆրունզե Ելանյան
6. Աշոտ Ասատուրյան
7. Նորայր Մեհրաբյան
8. Ռուդոլֆ Խառնատյան

«Հայկական ժողովրդական կամ ժամանակակից պարահանդեսային մոդեռն պար»(տեսական մաս)

1. Պարը որպես ազգային մշակութային արժեք:
2. Ժողովրդական պարերի պատմական նշանակությունն ու ազգայինյուրահատկությունները:
3. Հայկական ժողովրդական պարարվեստ:
4. Ազգային պարի դաստիարակչական նշանակությունը:
5. Ազգային պարը որպես հայ ժողովրդի հնագույն արվեստ:
6. Ազգային պարը որպես անհատի ինքնարտահայտման միջոց:

Հայկական ժողովրդական պարաձևեր

1. Քոչարի
2. Շորոր
3. Վեր-վերի
4. Ռազմական պարեր կամ կռվի խաղեր
5. Ճամփու պարեր

Հայկական ժողովրդական պարատեսակներ

1. Շատրվանի շուրջպար
2. Մայրոքե
3. Քերծի
4. Թամզարա
5. Շատախի շորոր
6. Քոչարի
7. Դավիթ Բեկի
8. Ծաղկածորի
9. Լուկի
10. Վահրամի

Հայկական ժողովրդական ծիսական պարեր

1. Հարսի՝ մոմերով պար
2. Խնամու պար
3. Հարսնագովքի պարեր
4. Մախոխապուր գովելու պար

Հայկական ժողովրդական տոներ

1. Նավասարդ
2. Տյառնընդառաջ /տրնդեզ/
3. Բարեկենդան
4. Համբարձում
5. Վարդավառ
6. Ջատիկ

Հայկական ժողովրդական պարարվեստի երախտավորները. կենսագրությունը և գործունեությունը

1. Վահրամ Արիստակեսյան
2. Սրբուհի Լիսիցյան
3. Էդվարդ Մանուկյան
4. Վարդգես Ռաշիդյան
5. Ազատ Ղարիբյան
6. Արտաշես Կարապետյան

Ժամանակակից պարահանդեսային մոդերն պարեր

1. «Վալս»
2. «Տանգո»
3. «Ֆոքստրոտ»
4. «Ռումբա»
5. «Պասադորլ»
6. «Սամբա»
7. «Չա-չա-չա»

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Բալետ (հանրագիտարան) Սովետական հանրագիտարան հրատարակչություն, Մոսկվա, 1981
2. Սրբուհի Լիսիցյան, Հայ ժողովրդի հինավուրց պարերը և թատերական ներկայացումները (թարգմանություն ռուսերենից. համակարգող և խմբագիր՝ Կարեն Գևորգյան), 1-ին հատոր, Երևան, 2013, 2-րդ հատոր /ռուսերեն/, Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի հրատարակչություն, Երևան, 1972, Հայկական հինավուրց պարեր (թարգմանությունը՝ Հակոբ Սողոմոնյանի), Հ. Շարամբեյանի անվան ժողովրդական ստեղծագործության կենտրոն, 2013
3. Ժենյա Խաչատրյան, Ծիսական պարը հայոց հավատալիքների համատեքստում, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն, 2014
4. Հրանուշ Խառատյան-Առաքելյան, Հայ ժողովրդական տոները, «Հայաստան» հրատարակչություն, Երևան, 2000
5. Կարեն Գևորգյան, Պարարվեստ. փորձասրահից մինչև բեմ, «Տիգրան Մեծ» հրատարակչություն, Երևան, 2018
6. Л. А. Энтелис (составитель), 100 балетных либретто, Издательство “Музыка”, Ленинград, 1971
7. Базарова Н., Азбука классического танца, Москва, 1964
8. Ваганова А. , Основы классического танца, Ленинград, 1980
9. Костравицкая В., Писарев А., Школа классического танца, Ленинград, 1976
10. Тарасов Н., Классический танец, Москва, 1981
11. Алекс Мур, Основы европейских танцев, 1998
12. Уолтер Лайерд, 'Техника латинских танцев. Имперское общества учителей танцев, перевод – Ю. Пина, 1998
13. Алекс Мур, Пересмотренная техника европейских танцев, Москва, 1989
14. Николай Кауль, Как научиться танцевать. Спортивные бальные танцы, Ростов-на-Дону, 2004